

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ในบทนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4 สรุปผลการวิจัย

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

5.6 ข้อเสนอแนะ

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน

5.2 วิธีดำเนินการวิจัย

(1)ประชากร นุคลากรในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสกลนคร ปีการศึกษา 2541 จำนวน 50 โรงเรียนประกอบด้วย ผู้บริหาร 123 คน ครูปฏิบัติการสอน 1,754 คน รวม 1,817 คน

(2)กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage sampling) ได้ดังนี้ ผู้บริหาร 110 คน ครูปฏิบัติการสอน 315 คน รวม 425 คน

(3)เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนของกรมสามัญศึกษา (2539) มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 ด้าน (1) การวางแผนงานวิชาการ (2) การจัดการงานวิชาการ (3) การจัดการเรียนการสอน (4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ (5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน (6) ความร่วมมือและประสานงาน (7) การประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการ ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำเครื่องมือที่ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ

การหาคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้ที่จังหวัดอุดรธานีในโรงเรียน ประจักษ์ศิลปาคม โรงเรียนห้วยแก้ววิทยาคาร โรงเรียนแสงอรุณ จำนวน 30 คน และนำมาหาค่าความเที่ยง ตามวิธีของ Hoyt ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.97

(4) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และสามารถรวบรวมแบบสอบถามที่สมบูรณ์ได้จำนวน 408 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.00

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer) ค่าสถิติที่ใช้คือการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ F-test

5.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการสรุปผลได้ดังนี้

1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

ผลการศึกษาในรายด้านพบว่ามีปัญหาการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ “น้อย” ทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้แก่ปัญหาการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ ปัญหาการจัดการเรียนการสอน และความร่วมมือและประสานงาน ตามลำดับ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่าปัญหาการบริหารงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวางแผนงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีปัญหามีอยู่ในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาด้านการวางแผนงานวิชาการ อยู่ในระดับ “น้อย” เกือบทุกข้อยกเว้นในข้องบประมาณฝ่ายวิชาการ ไม่เหมาะสมเห็นว่าปัญหามีอยู่ในระดับ “มาก” ผลการศึกษานำมาเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ งบประมาณฝ่ายวิชาการไม่เหมาะสม การประเมินผลงานฝ่ายวิชาการขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการนำผลการปรับปรุงและพัฒนาไปวางแผนปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กพบว่าปัญหาด้านการวางแผนงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(2) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการงานวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีปัญหามีอยู่ในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาด้านการจัดการงานวิชาการอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายข้อ เห็นว่าปัญหาด้านการจัดการงานวิชาการ อยู่ในระดับ “น้อย” ทุกรายการ ผลการศึกษานำมาเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรกได้แก่ปัญหาการดำเนินงานวิชาการ ขาดการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ นักเรียนไม่มีโอกาสเลือกกลุ่มการเรียนรู้ ตามความต้องการ ความถนัด และความสนใจ การจัดสอนแทนดำเนินการ ไม่สม่ำเสมอ

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่าปัญหาด้านการจัดการงานวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(3) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายข้อเห็นได้ว่ามีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับ “น้อย” เกือบทุกข้อยกเว้นในข้อทรัพยากรในห้องเรียนไม่นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ขาดการจัดหา จัดทำ ใช้ บำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเห็นว่ามีปัญหายุ่งยากในระดับ “มาก” ผลการศึกษารายข้อลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาทรัพยากรในห้องเรียนไม่นำมาใช้ประกอบการสอน ขาดการจัดหา จัดทำ ใช้ บำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนโดยไม่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก เห็นว่ามีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(4) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมมีปัญหายุ่งยากในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาด้านการพัฒนาและส่งเสริมด้านวิชาการอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายข้อเห็นได้ว่ามีปัญหาด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ทุกข้อมติเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ การนิเทศภายใน ไม่มีประสิทธิภาพการสอนซ่อมเสริมไม่สม่ำเสมอ ครูขาดการพัฒนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็กพบว่ามีปัญหาด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(5) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวม มีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายชื่อเห็นว่ามีปัญหาในด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ทุกรายการ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือการวัดผลการเรียนไม่เหมาะสม ครูไม่ปรับตัวทันกับการเปลี่ยนแปลงเรื่องระเบียบและแนวปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผล

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่ามีปัญหาด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(6) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านความร่วมมือและประสานงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ด้านความร่วมมือและประสานงานในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต่างมีปัญหาในด้านการร่วมมือและประสานงานอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายชื่อเห็นได้ว่ามีความร่วมมือและประสานงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” เกือบทุกรายการ ยกเว้นชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ ซึ่งมีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อเรียงอันดับปัญหาตามค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาไม่สนับสนุนแผนงานวิชาการ ฝ่ายปกครองไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านปัญหาความร่วมมือและประสานงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่ามีปัญหาด้านความร่วมมือและประสานงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(7) ปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ใน

ระดับ “น้อย” โดยโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กต่างมีปัญหาในด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการอยู่ในระดับ “น้อย” เช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเห็นได้ว่ามีปัญหาการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ทุกรายการเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพนักเรียนไม่มีผลกระทบต่อบุคลากรในหน่วยงาน ขาดการประเมินผลในด้านคุณภาพการจัดการเรียนการสอน ไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการงานวิชาการ

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก พบว่ามีปัญหาด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูปฏิบัติการสอนเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร ได้ 7 ด้าน ได้แก่การวางแผนงานวิชาการ การจัดการงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ความร่วมมือและประสานงาน การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ พบว่า ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญดังนี้

1) ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากงานวิชาการเป็นงานที่ถือว่าเป็นหัวใจของการบริหาร โรงเรียนอีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2539-2550 ใน 4 ด้านคือการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา (กรมสามัญศึกษา, 2540)

การปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนดังนี้

- (1) การพัฒนาหลักสูตร
- (2) การจัดห้องเรียนอุปกรณ์การเรียนการสอนบุคลากร
- (3) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
- (4) การส่งเสริมอาชีพอิสระ เพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
- (5) การสนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อเน้นการพัฒนาศีลธรรม จริยธรรม
- (6) การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนโดยมีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง
- (7) การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนคณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ

- (8) การพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- (9) การปรับปรุงวิธีการวัดผล

จากการปฏิรูปหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนซึ่งได้เริ่มมีการปฏิรูปตั้งแต่ปี 2539 ทำให้เกิดผลต่อการบริหารงานวิชาการ ทำให้มีปัญหาน้อยลงไป อีกทั้งในปัจจุบันได้นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการทำการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2) ปัญหาการวางแผนงานวิชาการ

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ที่ผลงานวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระบบข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ประกอบในการวางแผนสามารถพัฒนาขึ้นมาได้ระดับหนึ่งและที่สำคัญคือการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องยึดกรอบนโยบาย กรมสามัญศึกษาเป็นหลัก และกรมสามัญศึกษามีการพัฒนากุลากรด้านการวางแผนเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของประกิจ ประยูรพรหม (2538) พบว่ามีการปฏิบัติในการวางแผนงานวิชาการอยู่ในระดับ “ปานกลาง”

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการวางแผนงานวิชาการในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกันที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากความพร้อมของบุคลากรและมาตรฐานของโรงเรียนในเขตจังหวัดสกลนครใกล้เคียงกัน

3) ปัญหาการจัดการงานวิชาการ

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีปัญหาการจัดการงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับ “น้อย” ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก

กรมสามัญศึกษาได้มีขอบข่ายการจัดสายงานที่ชัดเจน และมีเกณฑ์ต่าง ๆ ที่สามารถยึดเป็นแนวปฏิบัติตามได้เช่นเกณฑ์ประเมินมาตรฐานโรงเรียนและเกณฑ์ประเมินเพื่อรับรางวัลพระราชทานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร วงศ์วิศิษฐ์ (2538)

เมื่อเปรียบเทียบการจัดการงานวิชาการในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ปรากฏว่าไม่แตกต่างกัน ผลเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการกำหนดหน้าที่สายงานความรับผิดชอบ การจัดกลุ่มการเรียน การเลือกกลุ่มการเรียน การจัดครูเข้าสอน ใช้เกณฑ์และยึดนโยบายของกรมสามัญศึกษาเป็นแนวปฏิบัติร่วมกันสภาพทั่วไปของโรงเรียนมีความใกล้เคียงกัน

4) ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอน “น้อย” ซึ่งประกอบด้วยปัญหาทรัพยากรในท้องถิ่นไม่นำมาใช้ประกอบการสอน ครูขาด การจัดหา จัดทำ วัสดุ บำรุงรักษาและส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน และที่สำคัญก็คือการจัดการเรียนโดยไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรัช สุเมธพันธ์ (2528) ครูส่วนใหญ่สอนโดยไม่มีแผนการสอน ไม่มีการวางแผน ครูยังยึดวิธีการสอนแบบเดิม ไม่มีการจัดหา จัดทำ วัสดุ และผลิตสื่อการเรียนการสอน

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ไม่มีความแตกต่างกันสาเหตุเนื่องจากโรงเรียนได้จัดการเรียนการสอนตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการที่มีขอบข่ายเดียวกันทั้งประเทศ

5) ปัญหาการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีปัญหาในด้านการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ มีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก การนิเทศภายในไม่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนต่าง ๆ การจัดสอนซ่อมเสริมยังดำเนินการไม่สม่ำเสมอ ครูขาดพัฒนาทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของประกาศ เติญกลาง (2525)

ผลการเปรียบเทียบโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนทั้ง 3 ขนาด มีการพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการเป็นไปในลักษณะกลุ่มโรงเรียน

6) ปัญหาการวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีปัญหาการวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนอยู่ในระดับ “น้อย” โดยไม่มีปัญหาไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการเรียนการสอน การสร้างเครื่องมือ การวัดผล การเรียนไม่เหมาะสม ถ้าครูผู้สอนไม่ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงเรื่องระเบียบและแนวปฏิบัติงานวัดผลและประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของประกาศ เชนกลาง (2525) พบว่าครูไม่เข้าใจระเบียบการวัดและประเมินผล และขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ เรื่องการวัดและการประเมินผลที่จะทำหน้าที่ให้คำแนะนำครู

เมื่อเปรียบเทียบภาพรวมด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนแยกตามขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” และไม่ได้แตกต่างกันที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจากกระบวนวิธีการวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียนกรมสามัญศึกษาได้จัดทำระเบียบ คู่มือ แนวปฏิบัติให้ทางโรงเรียนทุกโรงเรียนถือปฏิบัติ และยังได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ อีกประการหนึ่งกลุ่มโรงเรียนมีบทบาทในการดำเนินงานวิชาการ

7) ปัญหาความร่วมมือและประสานงาน

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร มีปัญหาความร่วมมือและประสานงานทางด้านวิชาการ ภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับ “น้อย” ปัญหาที่มีมากที่สุดชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาไม่สนับสนุนแผนงานวิชาการ ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนงานวิชาการ ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก ไม่เข้าใจในระบบการศึกษา และไม่มีความสนใจในการจัดการศึกษา ผ่าการศึกษาไว้กับครูในโรงเรียนต่าง ๆ

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาความร่วมมือและประสานงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก พบว่าไม่มีความแตกต่างกันที่ผลเป็นเช่นนี้เนื่องมาจากการดำเนินการด้านวิชาการของแต่ละโรงเรียนคล้ายคลึงกัน

8) ปัญหาการประเมินการจัดการงานวิชาการ

พบว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนครมีปัญหาการประเมินการจัดการงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย โดยมีปัญหาคือผลการประเมินคุณภาพนักเรียนไม่มีผลกระทบต่อตัวครูหรือบุคลากรในหน่วยงาน ขาดการประเมินผลในด้าน

คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการงานวิชาการในครั้งต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของวงษ์ ชนะชัย (2532) และยังสอดคล้องกับบุญ โสธร (2526) ที่กล่าวว่า การประเมินผลงานเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่องกันไป ไม่ขาดสาย มีความจำเป็นสำหรับหน่วยงานทุกชนิด

เมื่อเปรียบเทียบการประเมินผลการจัดการงานวิชาการในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน เพราะว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาใช้แบบการบริหารงานวิชาการที่คล้ายคลึงกันและมีกรอบงาน นโยบายและแนวปฏิบัติเหมือนกันทั้งจังหวัดและดำเนินการในลักษณะกลุ่มโรงเรียน

5.6 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

(1) ผู้บริหารและครูอาจารย์ ตลอดจนตัวแทนของชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการบริหารงานวิชาการเพื่อให้ทุกคนรู้สึกรับผิดชอบและเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน

(2) ผู้บริหารควรมีคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานด้านวิชาการในโรงเรียนด้านคุณภาพทุกภาคเรียนเพื่อจะได้นำมาปรับปรุง แก้ไขให้เกิดความพึงพอใจ

(3) ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูอาจารย์มีการผลิต บำรุงรักษาและใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกลุ่มโรงเรียน

(1) กลุ่มโรงเรียนควรดำเนินการด้านวิชาการ โดยเน้นการประเมินผลงานด้านวิชาการของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

(2) กลุ่มโรงเรียนควรมีแผนการดำเนินการ การจัดการงานวิชาการร่วมกันและให้มีประสิทธิภาพ

(3) กลุ่มโรงเรียนควรมีการอบรมและสัมมนาในการผลิตสื่อการเรียน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดและหน่วยศึกษานิเทศจังหวัด

(1) ควรมีการควบคุม ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพตลอดจนนักเรียนมีคุณภาพทางวิชาการ

(2) ควรกระตุ้นให้ครู-อาจารย์ผลิตสื่อและใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

4. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

(1) ควรมีการควบคุม ดูแล ติดตามการดำเนินงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและเป็นกระบวนการ

(2) ควรมีการกระตุ้นให้ครูนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตสื่อใช้ประกอบการสอน

(3) ควรมีการจัดอบรม ถิ่นมนาเรื่องการผลิต การใช้ การบำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการสอน

5. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะด้านการประเมินผลการจัดการงานวิชาการเพื่อให้ทราบข้อมูล วิธีการดำเนินงานตลอดจนปัญหาในงานด้านนั้น เพื่อนำไปใช้ในโรงเรียนได้

(2) ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาต่างจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกันเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงาน